

Posudek oponenta práce

Jitka Zachová: Perikopa o Josefu Egyptském v křesťanském umění

Autorka svoji práci logicky rozdělila do několika kapitol. V první se věnuje židovským a křesťanským textům pojednávajících o příběhu Josefa Egyptského. Tento příběh nelze nazývat legendou (viz s. 6.), která je trochu jiným literárním útvarem. V druhé kapitole krátce, ale poměrně výstižně nastínila dobové pozadí biblického příběhu. Nejdůležitější částí práce je třetí kapitola nazvaná Josef a jeho bratři. Zde se snaží interpretovat biblický příběh v dobových souvislostech. V této kapitole prokázala J. Zachová slušnou i když trochu jednostrannou znalost exegetické literatury. Postrádal jsem zde odkazy na výklady církevních autorit a také srovnání jak pojímali příběh židé a později křesťané. Zajímavá je kapitola Josef a muslimské texty.

Příliš mě neuspokojila kapitola Texty z románského prostředí zejména pak kapitola Význam umění ve středověku. Kapitola Texty z románského prostředí je naprosto vytržena z kontextu, neboť středověké literatury (exempla, výklady atd) o Josefu Egyptském je daleko více.

Příliš mě nepotěšila kapitola Význam umění ve středověku. Některá zjednodušení jsou velmi zarážející (viz s 95, viz srovnání biblických ilustrací s novinovým seriálem). Naprosto v práci postrádám teologickou i umělecko-historickou literaturu o typologickém výkladu, která je pro výklad vztahu příběhu Josefa Egyptského a umění naprosto zásadní (viz např. studie Roberta Bultmanna, *Ursprung und Sinn der Typologie als hermeneutischer Methode*, in: Bultmann R., *Exegetica*. Tübingen 1967; L. Goppelta, *Typos. Die typologische Deutung des Alten Testaments im Neuen*, 1939 či Ericha Auerbacha, *Mimesis*. Praha 1968). Citovaná práce M. Bartlové je silně kompilativního charakteru a publikace pana doktora Rulíška má velmi popularizující charakter. Literatura uváděná u jednotlivých památek je zastaralá. Výběr památek s příběhy Josefovými tak jak ho uvádí autorka práce je velmi selektivní (naprosto postrádám poukazy na typy rukopisů *Concordantia Caritatis* či *Biblia pauperum* či například odkazy na některé významné památky (např. malby v Emauzích)

Poznámky:

s. 6 špatná transkripce ctností , při odkazech na spisy církevních Otců nutno citovat nejlépe Cch či PL ed. Migne

s. 96- nikoliv ze S. Callista, ale z katakomb sv. Kalixta, O raně křesťanském umění nutno citovat práce A. Grabara (např. Die Kunst des frühen Christentums, München 1967; Les voies de la création en iconographie chrétienne, Paris 1994), Arne Effenbergra (Frühchristliche Kunst und Kultur., München 1986) či Gerharta B. Ladnera (Handbuch der frühchristlichen Symbolik, Zürich 1992)

s. 98 –pojem ikonografická typologie je nepřesný (správně typologický paralelismus), špatně to má i Rulíšek

s. 98- Univerzitní knihovna neexistuje – převzato ze staré literatury (správné je uvádět Národní knihovna ČR, ve zkratce NK ČR). U Velislavovy Bible existuje faksimile a novější studie J. Krásy, nutno citovat též Dějiny českého výtvarného umění I.

s. 102- O trůnu biskupa Maximiana (nikoliv Maxmiliána !!!!!) existuje rozsáhlá odborná literatura (např, studie W. Kempa) , citovat pouze Rice považují za nedostatečné velký citační zmatek !!!!!-např. viz s. 88 –Vorwort von Herbert Haag

s. 92-Vorwort von Herber Hagg

s. 110- Vorwort von Herber Hagg,

V práci je celá řada gramatických chyb (viz např. sípka!!!!) , které jsou tak zarážející, že je připisují nedostatečné závěrečné korekci textu.

Výhrady k posledním dvěma kapitolám jsou zásadního charakter a považují je za nedostatečné, avšak s přihlédnutím k pozitivům práce v její první části

navrhují známku d o b ř e.

V Praze 28.9.2006

Prof. PhDr. Ing. Jan Royt